

TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK

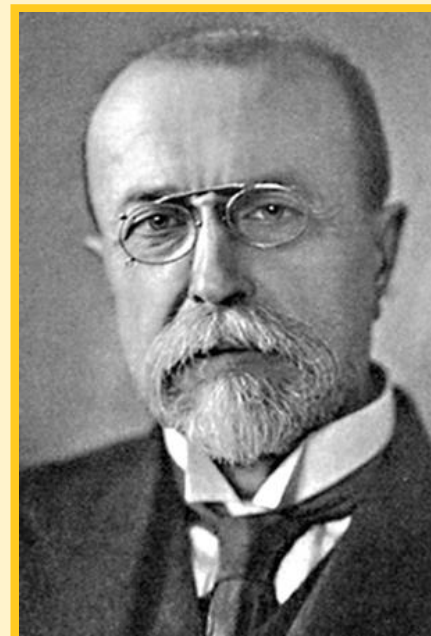
(1850 – 1937)

165. výročí narození

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

Dne **7. března 1850** se narodil první československý prezident, vědec, filozof, pedagog, politik a žurnalista, **Tomáš Garrigue Masaryk**.

Pocházel ze Slovácka, z Hodonína, z chudé rodiny, otec, Slovák, pracoval jako panský kočár a posléze správce, matka, Němka, byla kuchařka v panských službách. Byl prvorozený, měl dva mladší bratry, další sourozenci, Jan a Františka, zemřeli ještě malí. Po absolvování čejkovické školy a reálky v Hustopečích chvíli praktikoval v hodonínské škole, poté se učil zámečnickem ve Vídni. Nakonec se dostává na studia do německého gymnázia v Brně. **Vynikající prospěch** mu umožnil získat stipendium, sehnal také **výhodné místo vychovatele** v rodině policejního ředitele. Od listopadu 1869 studuje Akademické gymnázium. Veškerý svůj čas věnuje intenzivnímu studiu, především jazyků a filozofie. **V roce 1872 skládá maturitu** a zapisuje se na filozofickou fakultu ve Vídni na obor filologie. **Roku 1876 zakončuje univerzitní studia**, doktorát z filozofie (1876). Poté odjíždí na cesty (Itálie, Německo). Na univerzitě v Lipsku strávil jeden rok a **seznámil se tu s Charlottou Garrigue**, dcerou newyorského podnikatele, se kterou se **oženil 15. března 1878 v New Yorku**. V květnu 1879 se narodila první dcera Alice, o rok později syn Herbert a roku 1886 syn Jan. **Roku 1881 získává docenturu**, přijímá místo na pražské univerzitě. Roku 1897 je jmenován **řádným profesorem Karlovy univerzity**. Byl uznávaným vůdcem tzv. realistického křídla české buržoazní politiky, zejména díky redaktorství v časopise Athenaeum a v listě Čas, orientovaném na širší veřejnost. Ve sporu o pravost rukopisů Královédvorského a Zelenohorského se postavil na samém počátku za vědecké prozkoumání jejich původu; roku 1886 spolu s filologem Janem Gebauerem, literárním historikem Jaroslavem Vlčkem a historikem Jaroslavem Gollem **dokázali, že jde o falza**. V době vypuknutí 1. světové války měl už za sebou úctyhodnou dráhu vědeckou, pedagogickou a kulturně politickou. **Před koncem roku 1914 odjel do Itálie**. Působil ve Švýcarsku (1915) a později se během roku přesouvá do Francie. Po válečných letech usilovně organizační, agitační a diplomatické činnosti **byl zvolen prvním prezidentem Československa 14. listopadu 1918**; zvolen byl celkem čtyřikrát, abdikoval v prosinci 1935 ze zdravotních důvodů. V září 1937 vážně onemocněl, **14. září 1937 po zánětu plic zemřel**. Mezi jeho nejznámější spisy patří: Česká otázka (1895), Moderní člověk a náboženství (1896), Otázka sociální (1896). Rozsáhlé vzdělání filozofické, historické a sociologické, znalost cizích zemí a jazyků, významná činnost vědecká a pedagogická, vysoká osobní morálka, střídavý život a v neposlední řadě také důstojné vystupování - tím vším založil v české politické tradici příklad státníka, který pro jeho nástupce byl a dlouho ještě zůstane nedostižným vzorem.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Tomáš Garrigue Masaryk: Česká otázka; Jan Hus.

Jaroslav Dresler: Masarykova abeceda: výbor z myšlenek T. G. M.

Tomáš Garrigue Masaryk: Sebevražda hromadným jevem společenským moderní osvěty.

